

Analysera möjliga styrkebidrag till NATO Response Force (NRF)

Innehåll

1. Uppgiften	2
1.1 Anmodan.....	2
1.2 Utgångspunkter.....	2
2. Svar på anmodan	3
2.1 Sammanfattning.....	3
3. Bakgrund NRF.....	4
3.1 Partnerland i NRF.....	5
4. Möjliga svenska bidrag till NRF.....	5
4.1 Prioriteringar och urvalsfaktorer.....	5
4.2 Möjliga bidrag.....	6
4.2.1 <i>Marinförband</i>	6
4.2.2 <i>Flygvapenförband</i>	6
4.2.3 <i>Arméförband</i>	7
5. Ekonomiska aspekter på svenskt deltagande i NRF.....	7
5.1 Sammanfattning.....	7
5.2 Utgiftsredovisningar.....	8
5.3 Utgifter för tränings- och certifieringsverksamhet av aktuellt förband.....	8
6. NRF evaluering/certifiering	9
6.1 Allmänt.....	9
6.2 Förberedelse-/övningsperiod.....	9
6.3 NRF kontra OCC E&F-evaluering av styrkeregisterförband.....	10
7. Övnings- och evalueringskedet	10
7.1 Sammanfattning.....	10
7.2 Marinförband.....	10
7.3 Flygvapenförband.....	10
7.4 Arméförband.....	11
8. Samarbetmöjligheter Danmark och Norge.....	11

1. Uppgiften

Försvarsdepartementet (Fö) har i anmodan 2006-12-21, (Fö 2006/52/SI (delvis)) givit Försvarsmakten (FM) i uppgift att analysera möjliga styrkebidrag till NATO Response Force (NRF). Denna särskilda redovisning (SR) utgör Försvarsmaktens svar på anmodan.

1.1 Anmodan

Försvarsmakten anmodas redovisa myndighetens uppfattning om möjliga svenska styrkebidrag till NRF samt under vilka tidsperioder dessa skulle kunna erbjudas. Redovisningen skall konkretiseras ner till förbandsnivå. Tidsperioden skall sträcka sig från andra halvåret 2008 till som längst 2014. Härvid skall möjliga styrkebidrag för åren 2008, 2009 och 2010 redovisas utifrån gällande planeringsförutsättningar. Försvarsmakten skall även redogöra för de kostnadskonsekvenser föreslagna styrkebidrag får.

En utgångspunkt för en sådan analys kan vara de förband som Sverige idag har anmält till internationella styrkeregister. Möjligheter till samarbete med Norge och Danmark skall särskilt belysas.

Svaret på anmodan skall utarbetas i nära samverkan med Försvarsdepartementet.

Underlaget skall redovisas senast den 1 mars 2007 och samordnas med de underlag som redovisas inom ramen för BU 08. Inför redovisningen skall skriftligt underlag delges Försvarsdepartementet.

1.2 Utgångspunkter

Det redovisade underlaget visar ett antal möjliga svenska styrkebidrag där några eller något kan anmälas till NRF. Inom NATO pågår sedan toppmötet "RIGA Summit" i november 2006 en beredning av vilka bidrag från partnerländer till NRF som NATO ej efterfrågar. Resultatet bedöms redovisas för partnerländer under våren 2007 och senast inför nästa styrkegenereringskonferens för NRF i november 2007.

De nu redovisade möjliga styrkebidragen och NATO:s önskemål är utgångspunkter i nästa beredning av eventuella svenska styrkebidrag till NRF.

De föreslagna insatserna 2008-2010, vilka framgår av bilaga 3, "Förslag till genomförande av de internationella insatserna under åren 2008 och 2009 m.m." utgör utgångspunkten för vilka förband som är tillgängliga för ett eventuellt åtagande inom NRF under aktuell tidsperiod.

2. Svar på anmodan

2.1 Sammanfattning

North Atlantic Council (NAC) har fattat beslut om att NRF skall öppnas för partnerländernas bidrag. Ett legalt ramverk för deltagandet samt vilka delar av styrkekatalogen som inte skall vara öppna för partnerbidrag bereds för närvarande. Nästa styrkegenereringskonferens för NRF (vilket sannolikt genomförs i november 2007) bedöms för närvarande kunna vara ett tillfälle då Sverige och övriga partnerländer bereds möjlighet att lämna bidrag till NRF.

Möjligheterna att nyttja ett styrkebidrag till NRF för att förbättra svensk insyn och inflytande i NATO-ledda operationer till vilka vi bidrar, bör särskilt analyseras och tillvaratas. Det kan t ex handla om tillgänglighet till befattningar för stabsofficerare, tillgång till operationsrelaterad information, tillgång till lednings- och sambandssystem.

Det har under lång tid varit en svensk strävan att skapa tillgång till så kvalificerad och komplex övningsverksamhet som möjligt inom ramen för NATO/PFF. Ett svenskt deltagande i NRF bedöms, förutom tillgång till utvärderings- och certifieringsfunktioner, vara ytterligare ett steg i denna riktning.

Ett svenskt beslut om att delta i NRF bör omfatta en strategi för vårt deltagande som möter våra syften och beaktar svenska ambitioner i EU och svenskt EU-ordförandeskap.

Konsekvenser av EU implementering av marint och flyg- snabbinsatskoncept samt implementering av EU "joint" snabbinsatskoncept, eventuellt i samband med svenskt ordförandeskap och eventuellt beslut att bidra med förband, måste beaktas.

Det finns i nuvarande insatsplanering för tidsperioden 2008-2010 inget ekonomiskt utrymme för insatser inom ramen för NRF.

De förband som anmäls till NRF bör på motsvarande sätt som för NBG betraktas dedikerade denna uppgift. Beslut om att genomföra insats med förband ur NRF fattas av NAC. Beslut om att ställa förbandet till förfogande för NRF-insats är förbehållet bidragande nation.

Utgående från nuvarande planeringsförutsättningar finns över tiden handlingsfrihet och möjlighet att anmäla marin- och flygvapenförband. Arméförbanden är i huvudsak ianspråkta för NBG åtaganden under 2008 och preliminärt 2011 vilket begränsar handlingsfriheten under dessa perioder. För perioden 2012-2014 är planeringsförutsättningarna, vad gäller insatser och tillgängliga förband, ej definierade. I huvudsak bedöms motsvarande resurser finnas tillgängliga som för perioden 2008-2011.

Sammanställning av möjliga förband där något eller några kan anmälas till NRF			
2008 (NRF 10, 11)	2009 (NRF 12, 13)	2010 (NRF 14, 15)	2011-2014
Ubåtsförband	Korvettförband (beroende av övriga insatser)	Minröjningsförband	Förbandsinnehåll motsv. 2008-2010.
-	Del/mindre del av stridsflygdivision. Ur Flygbasbataljon	Del/mindre del av stridsflygdivision. Ur Flygbasbataljon Sensor/ledningssystem (ASC 890)	Förbandsinnehåll motsv. 2010.
	CBRN	Mekförband (beroende av övriga insatser) CBRN	Förbandsinnehåll motsv. 2010.

3. Bakgrund NRF

Beslutet om att skapa en snabbinsatsstyrka, NATO Response Force (NRF), togs vid NATOs toppmöte i Prag, december 2002. NRF förklarades fullt operativ vid NATOs toppmöte i Riga, november 2006.

NRF är en multinationell flexibel snabbinsatsstyrka som står under hög beredskap (5-30 dagar). Styrkan utgörs av samövade, certifierade interoperabla mark-, sjö- och flygförband som lyder under en försvarsgrensgemensam stab. NRF baseras på en styrka av brigadstorlek (innehållande bl a fem bataljoner), av flyg (upp till 200 flygplanföretag per dygn, innehållande helikoptrar, UAV och ca 120 flygplan mm) och sjöstridskrafter (uppbyggd som en Task Force, innehållande bl a hangarfartygsgrupp, amfibiestyrka, minröjning och stödfartyg). Den totala numerären för varje rotation är upp till 25 000 soldater. (mark 9 500, sjö 6 300, flyg 5 500) Under SACEURs permanenta strategiska kommando roterar ledningsansvaret i ett-års cykler mellan Joint Forces Command Headquarters Brunssum, JFC Hq Neapel och Joint Command Hq Lissabon.

NRF är sammansatt av styrkebidrag som roterar mellan alliansens medlemmar. Styrkebidrag anmäls till en styrkekatalog vid styrkegenereringskonferenser. Styrkerotationerna genomgår en gemensam sex månaders tränings och certifieringsprocess och har därefter minst sex månaders insatsberedskap beroende av förbandstyp. Om NAC beslutar om en insats anpassas NRF för uppgiften. NRF ska kunna användas vid en mängd olika scenarion och sättas in även utanför alliansens territorium och traditionella operationsområden. På plats i operationsområdet ska NRF kunna agera självständigt i upp till 30 dagar, eller utgöra en del av en större NATO operation. Exempel på möjliga scenarion är krishanteringsinsatser,

fredsbevarande insatser, evakueringsinsatser av icke stridande, stöd till konsekvenshantering (CBRN-händelser och humanitära katastrofer) samt att utgöra "initial entry force".

3.1 Partnerland i NRF

NRF Comprehensive Concept förutsåg redan från början möjligheterna för partnerbidrag till NRF, under förutsättning att bidragen är supplementära till NATO-medlemmarnas egna styrkebidrag. Ramverket framhåller bl a, för partnerländers deltagande i NRF, att de måste ha deltagit i lämplig utbildnings-, övnings och certifieringsverksamhet före en operation, för att kunna innehålla erforderlig interoperabilitet, avseende relevanta krav, procedurer och standarder. Övningar som t.ex. STEADFAST JACKPOT, STEADFAST JAW och STEADFAST JAGUAR, nyttjas för NRF-träning/övning. Denna övningsserie anges utgöra en lämplig grund för integrering av partnerbidrag i NRF. Då NATO accepterat ett partnerlands bidrag skall landet ifråga få del av all dokumentation som berör NRF-policy, standarder, kriterier eller annat bakgrundsmaterial i enlighet med NATO:s säkerhetsarrangemang. När ett partnerlands bidrag till en specifik NRF-rotation accepterats kommer partnernationen att erbjudas att delta i planering och beslutsfattning.

I ramverket uppdrar NATO-rådet till NATO militära myndigheter att identifiera vilka nyckelförmågor som partnerländer inte skall kunna lämna styrkebidrag till. Vidare uppdrar NATO-rådet till den Juridiske Rådgivaren att förbereda ett juridiskt ramverk (Template) för deltagande och s k Financial Letters för partnerländers deltagande i en NRF-operation.

4. Möjliga svenska bidrag till NRF

4.1 Prioriteringar och urvalsfaktorer

Möjliga svenska bidrag till NRF har värderats sammanvägt med övriga behov av insatsorganisationens förband för att uppfylla regeringens ökade ambition avseende antal insatser och personal insatta i internationella insatser. Den prioriteringsordning som ansatts för arbetet är genomförande av NBG-åtaganden, förband för pågående insatser och därefter förband för NRF.

Beslut om insatser från 2008 påverkar handlingsmöjligheter för tillgängliga förband under en lång period inklusive förband möjliga för NRF. De förband som granskats har därför i huvudsak varit på bataljons/divisionsnivå för att på ett rimligt sätt kunna hantera alternativ som uppstår.

Försvarsmaktens insatsförmåga definieras övergripande av de nedan redovisade faktorerna. Dessa faktorer har utgjort underlag för en övergripande prioritering av möjliga bidrag.

- **Interoperabilitet** genom den evaluerings- och certifieringsprocess som ingår i övningskedet och genom deltagande i multinationella insatser.
- **Operativa bredden** är inbyggt i NRF genom marin-, flyg- och armékomponenter i organisationsstrukturen, vilket ger möjlighet till svenskt deltagande av samtliga försvarsgrenar.
- **Snabbinsatsförmågan** utvecklas genom deltagande i NATO snabbinsatsstyrka (NRF). Här finns även möjlighet för marin- och flygförband att utveckla denna förmåga, vilket för närvarande inte är möjligt inom EU snabbinsatskoncept.
- **Större insats** är beroende av val av bidrag. Insatsen som genomförs sker i ett större koncept. Möjlighet som deltagande nation finns till insyn och inflytande över insatsen. Förband som avdelas för NRF kan begränsa möjlighet till större insats.
- **Förstärkningsförmågan** vad avser nationell tillgång begränsas möjligen och tänkbara förstärkningsförband för nationellt bruk bör därför inte användas inom NRF.

NRF rotationscykler och tillgängligheten till svenska förband vid givet tillfälle är en begränsande faktor som påverkar möjligheten att planera deltagande i NRF.

4.2 Möjliga bidrag

4.2.1 *Marinförband*

2008 (NRF 10, 11)	2009 (NRF 12, 13)	2010 (NRF 14, 15)	2011-2014
Ubåtsförband	Korvettförband (Beroende av övriga insatser)	Minröjningsförband	Enl 2008-2010

Möjlighet finns för insats med ubåts- och korvettförband. Från 2010 tillkommer minröjningsförband. De sjögående förbanden har uppnått evalueringsnivåer som innebär att de är möjliga att nyttja kort tid efter beslut. I enlighet med den tidigare prioriteringsordningen bedöms del av amfibiebataljonen kunna nyttjas för insats.

4.2.2 *Flygvapenförband*

2008 (NRF 10, 11)	2009 (NRF 12, 13)	2010 (NRF 14, 15)	2011-2014
-	Del/mindre del av stridsflygdivision. Ur Flygbasbataljon	Del/mindre del av stridsflygdivision. Ur Flygbasbataljon Sensor/ledningssystem	Förbandsinnehåll motsv. 2010.

		(ASC 890)	
--	--	-----------	--

Del/mindre del av stridsflygdivision med flygbasförband kan ingå i NRF under 2009-2010. Detta skulle kunna genomföras tillsammans med Norge under 2009, då flertalet samordningsvinster förutses. Dessutom finns handlingsfrihet med flygbasförband (APOD) under 2009.

Ett deltagande som stöd i internationell operation är möjligt med ASC 890 från början av 2010 och framåt.

4.2.3 *Arméförband*

2008 (NRF 10, 11)	2009 (NRF 12, 13)	2010 (NRF 14, 15)	2011-2014
	CBRN	Mekförband (beroende av övriga insatser)	Förbandsinnehåll motsv. 2010.
		CBRN	

NBG 2008 och ev. 2011 dimensionerar möjligheterna för arméförbanden att delta i NRF. Mekaniserade förband är med nuvarande produktions- och beredskapscykel möjliga att utnyttja inom ramen för NRF 14. CBRN-enheten bedöms kunna ges en lämplig internationell erfarenhet, inom ramen för den i NRF ingående CBRN-bataljonen, under någon NRF rotation.

5. Ekonomiska aspekter på svenskt deltagande i NRF

5.1 Sammanfattning

Varje rotation av NRF inleds med sex månaders träning och certifiering följt av insatsberedskap. Beredskapsperioden är mellan sex och tolv månader. Under denna period samt under ytterligare några månader i anslutning till beredskapsperioden krävs att personalen är anställd.

Det finns i nuvarande planering inget ekonomiskt utrymme avsatt för insats- och särutgifter som förväntas uppstå i samband med ett eventuellt svenskt deltagande i NRF. Kostnaderna som uppstår är starkt knutna till vilken anställningsform som råder vid förbandet. För förband med anställd personal uppstår mindre kostnader i form av validerings- och certifieringskostnader. För förband anmälda i styrkeregister med R 30 beredskap, där personalen ej är anställd, tillkommer såväl personalkostnader som övningskostnader. Storleksordningen på kostnaderna är helt beroende på vald förbandstyp. Beräkningar som genomförts för NBG bör vara tillämpliga även i detta fall. Den tillkommande och dimensionerande utgiften för ett deltagande i NRF är den faktiska insatskostnaden inom ramen för anslagspost 6.1.2.

5.2 Utgiftsredovisningar

De utgifter som förväntas kan i huvudsak hänföras till tre områden:

- utgifter för övnings- och evalueringsverksamhet av aktuellt förband,
- utgifter för höjd beredskap hos aktuellt förband samt
- utgifter för den faktiska insatsen.

Kostnadsutfallet är beroende på det slutliga valet av förband, aktuell tidsperiod och insatsområde(n) samt anställningsförhållandet vid valt förband.

Vid förband med anställd personal finns till stor del medel för övning och validering budgeterade i förbandsverksamheten.

För förband som genomför evaluerings- och övningskedet inom NRF kan utgifter för åtgärder, t ex utbildning, materielanskaffning m m, för att uppnå ställda krav tillkomma.

5.3 Utgifter för tränings- och certifieringsverksamhet av aktuellt förband

Innan varje NRF-rotation måste förbanden förberedas under en tränings- och certifieringsprocess. Inledningsvis handlar det om att nationellt möjliggöra att förbanden når fastställda NATO-krav och standarder. Detta kan troligen till stor del göras inom ordinarie övningsverksamhet. Därefter genomförs övningar för att möjliggöra att de olika komponenterna inom NRF kan fungera tillsammans. Detta förutsätter övning tillsammans med övriga deltagare i aktuell NRF-rotation vilket genomförs i regi av NATO. Beroende på valt förband och aktuell tidsperiod kommer utgifterna att variera.

Nedan ges ett exempel på särskilda kostnader för evaluering och certifiering. Till detta kommer eventuella behov av ytterligare nationella övningar utöver normal övningsverksamhet.

Utgifter för evaluering av förband av bataljonsstorlek (ca 750 pers) beräknas till 2-3 miljoner kronor.

För förbanden enligt nedan bedöms kostnaderna motsvara valideringskostnaderna för en mekaniserad bataljon.

- Amfibiebataljon
- Stridsflygdivision med tillhörande basförband
- Transporflygdivision med tillhörande basförband
- Flygbasbataljon.
- Korvettförband (två korvetter och stödfartyg)
- Minröjförband (två minröjartyg, stödfartyg och EOD-team).

6. NRF evaluering/certifiering

6.1 Allmänt

NRF evaluering och därtill hörande certifiering tar sin utgångspunkt i nedan angivna typuppdrag som finns fastställda för NRF.

- Initial Entry Operations.
- Non-combatant Evacuation Operations.
- Consequence Management Support.
- Crisis Response Operations, including Peacekeeping.
- Counter Terrorism Operations Support.
- Embargo Operations.
- Demonstrative Force Package.

Inför varje NRF beredskapsperiod ansvarar respektive ansvarigt högkvarter för att ta fram en uppgiftslista för de olika uppdragstyperna och potentiella insatsområden. I samband med slutövningar mm certifieras sedan förband och högkvarter utifrån denna uppgiftslista och av NATO fastställda "Forces Standards". Formerna för att evaluera tillfälligt sammansatta förband, dvs förband organiserade utanför "normal" förbandsstruktur, exempelvis mekaniserade bataljoner, har inte värderats då Försvarmakten inte har tillgång till de krav som NATO fastställt.

6.2 Förberedelse-/övningsperiod

Innan varje NRF-rotation kan förklaras operativ, genomgår snabbinsatsstyrkan en omfattande tränings- och certifieringsprocess som inleds tolv månader före insatsberedskapen.

Träningsprocessen är indelad i tre faser. I den första fasen, som är ett nationellt ansvar, sker övning på förbandsnivå för att säkerställa att förbanden når upp till fastställda NATO-krav och standarder enligt ACO Forces Standards. I den andra fasen genomförs övningar på komponentnivå för att säkerställa kunnighet och interoperabilitet mellan olika länders bidrag inom samma vapengren. Den sista träningsfasen är inriktad mot träning av kommunikations- och ledningsstrukturer. Fasen avslutas med en gemensam övning för att visa att NRF är stridsberedd. Faserna innehåller även certifieringsmoment där styrkans operativa förmåga utvärderas och certifieras. Övningarna i fas två och tre genomförs av NATO.

6.3 NRF kontra OCC E&F¹-evaluering av styrkeregisterförband

NATO:s förbandsstandarder, Allied Command Operations Forces Standards ACO FS), kan sägas vara allmängiltiga standarder för att nå interoperabilitet/förmåga tillsammans med NATO, men medför inte ”automatiskt” att ett partnerland kan uppnå alla krav som ställs. NATO genomför evaluering av marin- och flygstridskrafter gentemot ACO FS, MAREVAL och TACEVAL, medan evaluering av markstridskrafter, CREVAL, förutom förband avdelade för NRF, hittills ansetts vara en nationell uppgift.² Sveriges deltagande i OCC E&F är gynnsamt för Försvarens interoperabilitetsutveckling gentemot NATO och indirekt också EU då EU BG Concept bygger på NRF-konceptet vad gäller uppgifter, standarder och kriterier.

7. Övnings- och evalueringsskedet

7.1 Sammanfattning

Nuvarande övningsplanering motsvarar i stort behovet för övningssskedet för NRF vad avser övningsomfattning och nationella evalueringmöjligheter. Kostnader för övningsdeltagande är inte alternativskiljande avseende förband med anställd personal. Planerade övningar kan dock behöva omplaneras till deltagande i NRF-övningar.

7.2 Marinförband

Samtliga sjögående förband har möjlighet att utifrån övnings- och evalueringsskäl delta i NRF verksamhet från 2008 och framåt. Förbanden har uppnått NEL 2³ nivå.

För amfibieförband krävs en evaluering som är mer komplicerad då den berör både land och sjö. Hur en sådan evaluering skall genomföras måste analyseras ytterligare.

7.3 Flygvapenförband

För aktuella förband gäller att de kan nå SEL 2⁴ under första halvåret 2008. Under resterande del av 2008 finns övningar lämpliga för att nå NEL 2.

¹ OCC E&F, Operational Capabilities Concept Evaluation & Feedback Mechanism, NATO/PfF utvärderingsmekanism för partnerländer.

² CREVAL = Combat Readiness Evaluation for Land Headquarters and Units. MAREVAL = Maritime Evaluation. TACEVAL = Tactical Evaluation.

³ NEL 2, NATO Evaluation Level 2, innebär att förbandet omedelbart är lika användbart som NATO motsvarande.

⁴ SEL 2, Self Evaluation Level 2, innebär att det krävs en NEL 2 enligt ovanstående för att kunna vara direkt användbar i NRF uppdrag.

7.4 Arméförband

För de markoperativa förbanden som inte innefattas i NBG med dess stödenheter är läget mer oklart. I övningsplanen återfinns få övningar som ger möjlighet till evaluering syftande till certifiering. Detta innebär ett behov av en tidig inriktning för att relevant övningsplaneringen skall kunna inarbetas i planeringen.

8. Samarbetsmöjligheter Danmark och Norge

Samarbetsmöjligheter med Danmark och/eller Norge är viktiga och bör tillvaratas. Sådant samarbete bedöms ge utökade möjligheter till erfarenhetsutbyte/inhämtning av underlag redan under en planeringsperiod, men även under förberedelsefasen, likväl som under en genomförandefas/beredskapsperiod. Det skulle t ex kunna handla om att inhämta råd eller kunskap om behov av dokumentation, metoder, val av lämpliga aktiviteter för planering, kunskapsuppbyggnad, deltagande i lämpliga övningsaktiviteter, certifieringsfrågor m.m.

Med utgångspunkt från "Inriktning av Försvarsmaktens samarbete med andra länder och internationella organisationer" (HKV skr 2006-09-15 H/R 09 100:82454) kan det även finnas anledning att överväga samarbeten med andra nationer än Danmark och Norge.

Norge:

Under perioden 2008 - 2010 bidrar eller planerar Norge att bidra med i huvudsak sjötransportkapacitet över tiden, mindre arméförband/enheter vid enstaka tillfällen, enstaka fartyg och mindre stridsflyg- alternativt helikopterförband.

Danmark:

Bidrar med en infanteribataljon inom ramen för LCC till NRF 10 (första halvåret 2008).

För NRF 11 – 13 (andra halvåret 2008 - andra halvåret 2009) planerar man att lämna bidrag i ringa omfattning. Bidragen torde omfatta strategisk sjötransportförmåga med stöd från Maersk och enstaka fartyg i sjöstyrkan, samt enstaka flygplan (antingen stridsflygplan eller transportflygplan).

Danmark planerar att som Framework Nation ta ansvar för LCC under NRF 14 (första halvåret 2010). Vid denna rotation kommer sannolikt de baltiska länderna att bidra med en gemensam bataljon till NRF.

För NRF 15 - 16 (andra halvåret 2010 - första halvåret 2011) planerar Danmark sannolikt bidrag i motsvarande omfattning som för NRF 11 - 13.

Danmark har underhand visat intresse att tillsammans med Sverige hemställa att NATO genomför utbildning av evaluerare för markstridsförband, CREVAL. Oavsett om Sverige avser bidra med förband till NRF eller ej, bör denna samverkan genomföras då Försvarmakten har behov av att utbilda fler elever vid CREVAL-kurser än vad som är möjligt vid NATO ordinarie kurser.